ויקרא

דְרוּשִׁים לְפָּרָשַׁת וַיִּקְרָא

מ, לח) 'פּי עֲנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם'. וְיֵשׁ לְדַקְדֵּק בָּזֶה בְּאוֹמְרוֹ 'בְּכָל מַסְעֵיהֶם', דְּמַשְׁמַע שֶׁבְּכָל מַסְעֵיהֶם הַיְינוּ בִּשְׁעַת נַסִיעַה הַיָּה גַּם כֵּן עַנַן ה' עַל הַמִּשְׁכַּן וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְרַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד וְגוֹי. וְנֵשׁ לְרַקְּבֵּק שֶׁהָיָה לוֹ לְכְתּוֹב יוַיִּקְרָא ה' אֶל מֹשֶׁה וַיְרַבֵּר אֵלָיו׳ שֻׁיִּכָּתִב הַשֵּׁם אַחַר וַיִּקְרָא, וְלֹא אַחַר וַיְרַבֵּר. וְעוֹד יֵשׁ לְרַקְבֵּק בַּמֵּה שֵׁסִּיִים סֵפֵר שְׁמוֹת בַּפָּסוֹק (שמות לְרַקְבֵּק בַּמֵּה שֵׁסִּיִים סֵפֵר שְׁמוֹת בַּפָּסוֹק (שמות

Emunah is acquired by contemplating creation and also yetziat Mitzrayim. The latter is a more accessible approach.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶה וַיְדַבֵּר ה׳ אֵלְיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד וְגוֹ׳.

"He called to Moshe, and Hashem spoke to him from Ohel Mo'ed..."

וְיֵשׁ לְדַקְדֵּק שֶׁהָיָה לוֹ לִכְתּוֹב 'וַיִּקְרָא ה' אֶל משֶׁה וַיְדַבֵּר אֵלָיו' שֶׁיּכָּתֵב הַשֵּׁם אַחַר וַיִּקְרָא, ולא אחר וידבר.

One should carefully consider that it should have stated, 'ה איקרא הידבר אלי "Hashem called to Moshe and spoke to him," rather than "He (Hashem) called to Moshe, and Hashem spoke to him..." The order of this pasuk is difficult, because "Hashem" is written in the middle of the sentence, and not at the beginning.

וְעוֹד יֵשׁ לְדַקְדֵּק בַּמֶּה שֶׁסִיֵּים סֵפֶּר שְׁמוֹת בַּפֶּסוּק (שמות מ, לח) 'כִּי עֲנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמֶם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלֶה בּוֹ לְעֵינֵי כָל בֵּית יִשְׂרְאֵל בכל מסעיהם'.

Furthermore, we should precisely consider that *Sefer Shemot* (40:38) concludes with the *pasuk*, "Hashem's cloud was upon the Mishkan during the daytime and a fire was upon it at nighttime before the eyes of the entire Jewish nation throughout their travels."

וְיֵשׁ לְדַקְדֵּק בָּזֶה בְּאוֹמְרוֹ 'בְּכֶל מַסְעֵיהָם',
דְּמַשְׁמֵע שֻׁבְּכֶל מַסְעֵיהָם הַיִּינוּ בְּשָׁעַת נְסִיעָה
הָיָה גַּם כֵּן עֲנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָן וְגוֹ', וַהְלֹא כְּתִיב
(שם פסוק לו) 'וּבָהַעַלוֹת הַעַנַן מֵעַל הַמִּשְׁכַּן

ויקרא

וְגוֹ׳. כִּי הָנֵּה שְׁנֵי מִינֵי אוֹרוֹת יֵשׁ בְּכְחִינַת עֲבוֹרָה בְּהִתְּבּוֹנְנוֹת בִּגְדוּלַת הַבּוֹרָא בָּרוּךְ הוא. א׳ לְהִתְבּוֹנֵן בִּבְרִיאַת הָעוֹלֶם שֶׁנִּכְרָא מֵאַיִן לְיֵשׁ וְהַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא מְהַנֶּה וּמְחַיֶּה אוֹתוֹ בְּכֶל רֶגַע וָרֶגַע בִּלְתִּי הָפְּסֵק כְּלָל וְכוּ׳, וּבְחִינַת אוֹר הַשָּנִי הוּא לְהִתְבּוֹנֵן בִּיצִיאַת מִצְרַיִם אֵיךְ שֶׁהַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא שִׁידֵד מַעֲרָכוֹת עֶלְיוֹנוֹת וּמוֹשֵׁל בַּכֹּל וְכוּ׳. וְגוֹ׳, וַהֲלֹא כְּתִיב (שם פסוק לו) ׳וּבְהַעָּלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׳ וְגוֹ׳, שֶׁלֹא מָעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׳ וְגוֹ׳, שֶׁלֹא חָנָה הָעָנָן עַל הַמִּשְׁכָּן אֶלָא בִּשְׁעַת חֲנָיִה בְּלָבֵר, וְלֹא בִּשְׁעַת נַסִיעַה.

וְיֵשׁ לְיֵישֵׁב כָּל הַנַּ״ל עַל דֶּרֶךְ הַמּוּסָר, הַנֵּה כְּל הַנַּ״ל עַל דֶּרֶךְ הַמּוּסָר, הַנֵּה כְּרִאבית א, טוֹ) 'וַיַּעַשׁ אֱלֹהִים אֶת שְׁנִי הַמְּאוֹרוֹת וְגוֹ' הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל לְמֶקשֻׁלֶת הַלַּיִלָה' הַיַּמֹן לְמֵקשֻׁלֵת הַלַּיִלָה' הַיִּנֹים וְאָת הַמָּאוֹר הַקַּטֹן לְמֵקשֻׁלֵת הַלַּיִלָה'

יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׳ וְגוֹ׳, שֶׁלֹּא חָנָה הָעֶנָן עַל הַמִּשְׁבָּן אָלָּא בִּשְׁעַת חֲנָיָה בִּלְּכָד, וְלֹא בִּשְׁעַת נָסִיעַה.

A careful look at the words "throughout their travels," implies that Hashem's cloud was on the Mishkan when they traveled as well. However, this is difficult, because it is written (in Shemot 40:36) "When the cloud ascended from upon the Mishkan, the B'nei Yisrael traveled." This means that the cloud was parked upon the Mishkan solely when they encamped, and not when they traveled! In light of this, how can we understand the words "throughout their travels?"

וִיָשׁ לִיִישֵּׁב כַּל הַנַּ״ל עַל דֵרֶךְ הַמּוּסֵר,

We can answer these questions with a *mussar* approach:

Emunah is acquired by contemplating creation, or yetziat Mitzrayim.

הָנֶה כְּתִיב (בראשית א, טז) 'וַיַּעֵשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת וְגוֹ' הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל לְמֶמְשְׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטוֹ לִמְמִשְׁלֵת הַלַּיִלָה' וְגוֹי.

It is written (Bereishit 1:16)

"Hashem made two luminaries... the great light to dominate the day and the small light to dominate the night..."

כִּי הָנֵה שְׁנֵי מִינֵי אוֹרוֹת יֵשׁ בְּבְחִינַת עֲבוֹדָה בְּהַתְבּוֹנְנוּת בִּגְדוּלָת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא.

There are two "lights" in our service of Hashem that is accomplished through the **contemplation** the Creator's greatness. There are two primary aspects to consider when one desires to acquire emunah and to recognize Hashem. (These contemplations are called "liaht" because when one thinks about these, one becomes connected with the spiritual light of these concepts.)

> א' לְהַתְּבּוֹגֵן בִּבְרִיאַת הָעוֹלָם שָׁנְבָרָא מַאַיִן לְיֵשׁ וְהַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא מְהַנֶּה וּמְחַיֶּה אוֹתוֹ בְּכָל רָגַע וֶרָגַע בִּלְתִּי הַפְּסֵק כְּלֶל וְכוּ',

The first is to contemplate the creation of the world, which was created from nothing, and that Hashem continues to create the world and gives it life every moment without any interruption.

מַאֲמִינִים בָּזֶה, מִצֵּד שֶׁטָּח עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת אוֹתוֹ אוֹר הַבָּדוֹל וְהַקֶּדוֹשׁ, וְנְקְרֵאת בְּחִינָה זוּ ס׳, עַל שֵׁם שֶׁהוּא בִּבְחִינַת סָתוּם בַּנַ״ל.

וּבְחִינַת אוֹר הַשֵּׁנִית, שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם הוֹא הַפָּאוֹר הַקָּטָן לְמֵמְשֵׁלֵת וְהָגֵּה בְּחִינָה א׳ שֶׁהוּא מִבְּרִיאַת הָעוֹלֶם, הוּא נִקְרֵאת שַׁבְּתִ^א, וְהוּא מָאוֹר גָּדוֹל, וְיַעַן שֶׁבְּחִינָה זוּ הוּא בְּחִינָה סְתוּמָה, שֶׁהוּא סְתוּם מֵעֵינַיִם וְלֹא נִרְאָה כָּל כָּךְ לְעֵינֵי הַכֹּל^ב, אֲשֶׁר עַל כֵּן יֵשׁ מִינִים וָאֵפִּיקוֹרְסִים בַּעוֹלֵם הָזָּה שֵׁאִינַם

א. המורה על חידוש העולם מאין ליש.

ב. ר"ל שלא נראה לעיני הכל איך שהקב"ה מהוה ומחיה את העולם בכל רגע ורגע בלי הפסק.

וּבְחִינֵת אוֹר הַשַּׁנִי הוּא לְהַתְּבּוֹנֵן בִּיצִיאֵת מִצְרַיִם אֵיךְ שָׁהַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא שִׁידֵד מַעַרָכוֹת עֶלְיוֹנוֹת וּמוֹשׁל בַּכֹּל וִכוּי.

The second light is to think about yetziat Mitzrayim and its lessons; that the Creator turned over the rules of nature to save the Jewish people, and that He rules over everything.

The spiritual light of yetziat Mitzrayim is called a small light in comparison to the bright, great light of Creation. Looking at a bright light can be blinding. Although everyone can acquire emunah by thinking about yetziat Mitzrayim, only the Jewish nation can acquire emunah by contemplating Creation.

וְהִנֵּה בְּחִינָה א' שָׁהוּא מִבְּרִיאַת הָעוֹלֶם, הוּא נִקְרֵאת שַׁבָּת, וְהוּא מָאוֹר גָּדוֹל,

The first approach, which is to contemplate Creation, is called Shabbat since Shabbat commemorates Creation. That is המאור הגדול, "the great luminary." The light that shines from

this contemplation is extremely bright.

וְיַען שְׁבְּחִינָה זוּ הוּא בְּחִינָה סְתוּמְה, שָׁהוּא סְתוּמְה סְתוּמְה, שָׁהוּא סְתוּם מֵעִינַיִם וְלֹא נִרְאָה כָּל כָּךְּ לְעֵינֵי הַכּל, אֲשֶׁר עַל כֵּן יֵשׁ מִינִים וְאָפִּיקוֹרְסִים בְּעוֹלְם הַאָּשִׁר עַל כֵן יֵשׁ מִינִים בְּזָה, מִצֵּד שָׁטָח עֵינֵיהֶם הַיָּה שָׁאֵינָם מַאֲמִינִים בָּזָה, מִצְד שָׁטָח עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת אוֹתוֹ אוֹר הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, וְנִקְרַאת בְּתִינָה זוֹ ס', עַל שַׁם שַׁהוּא בְּבַחִינַת סַתוּם כַּנַּ"ל.

Due to the fact that this aspect is hidden in the sense that it is concealed from one's eves and not apparent to everyone, thus causing heretics who close their eyes from seeing the great and holy light to lack belief, it is called the trait of ס', which refers to סתום, concealed. Not everyone can recognize Hashem by thinking about Creation. As the Bat Ayin will explain, the light of this contemplation (that Hashem created the world ex nihilo) is extremely bright and can be blinding. It is possible that one will not acquire emunah as a result of thinking about it.

> וּבְחִינַת אוֹר הַשֵּׁנִית, שֶׁל יְצִיאֵת מִצְרַיִם הוּא הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמָמִשֶּׁלֶת הַלַּיְלָה שָׁנִּרְאָה לַכּל,

וְבֵן בְּאוֹר הַשַּבְּת, עַל שֶׁהוּא גָּדוֹל מְאוֹד עַל בֵּן אֵין הָאוּמוֹת וְהַמִּינִים יְכוֹלִים לְהָסְתַּבֵּל בּוֹּ כִּי אָם זַבֵּי הָרְאוּת, כָּל חַד וָחַד לִפּוּם דַּרְגַּא דִילֵיה מְסְתַּבֵּל בּוֹ, כִּי הַלַּיְלָה שָׁנְּרְאָה לַכּל, כְּמַאֲמֵר הַכְּתוּב (שמות טו, יד-טו) 'שָׁמְעוּ עַכִּים יִרְגָּזוּן וְגוֹ', תִּכּּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימְתָה נָפַחַד' וְגוֹ', שֶׁהַכּל רָאוּ, צְלֵיהֶם אֵימְתָה נָפַחַד' וְגוֹ', שֶׁהַכּל רָאוּ, אֲפִילוּ הַגּוֹיִם רָאוּ אֵיךְ שֶׁבְּיִדוֹ יִתְבָּרַךְּ לְשֵׁהִד הַמַּעֲרָכוֹת, וּבַעֲבוּר שֶׁהוּא מָאוֹר לְשֵׁן לָכִן יֵשׁ כֹּחַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְהָסְתַּבֵּל בַּוֹ, וְנִקְרָא בְּחִינַת עַיִּ"ן, שֶׁנִּרְאָה לְעֵין כֹּל, כִּלֹ, וְנִקְרָא בְּחִינַת עַיִּ"ן, שֶׁנִּרְאָה לְעֵין כֹּל, כִּמְשֵׁל הַיַּרָח, אָם שֵׁהוּא מַאוֹר קַטַן עִינֵי כִּלּ,

ג. ע״ד מאמר חז״ל (סנהדרין נח, ב) עובד כוכבים ששבת חייב מיתה, שנאמר (בראשית ח, כב) ׳ויום ולילה לא ישבותו׳.

ויקרא

The second light of the exodus from Egypt, which is the smaller light "that dominates the night," is apparent to everyone.

> ְּכְמַאֲמַר הַכָּתוּב (שמות טו, יד-טז) שְׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָזוּן וְגוֹ', תִּפּוֹל עֲלֵיהָם אֵימָתָה וְפַּחָד' וְגוֹ', שָׁהַכֹּל רָאוּ, אֲפִילוּ הַגוֹיִם רָאוּ אֵיךְ שְׁבְּיָדוֹ יָתִבְּרַךְ לִשׁדֵּד הַמַּעַרָכוֹת,

This is like the pasuk states (Shemot 15:14-16) "The nations heard and trembled... a great fear grasped them..." since everyone, even the nations, saw that Hashem has the ability to change the rules of nature. The light of yetziat Mitzrayim is less bright and, therefore, more accessible to people. Therefore, through the contemplation of yetziat Mitzrayim, they can attain emunah.

וּבַעֲבוּר שָׁהוּא מָאוֹר קָטָן לָכֵן יֵשׁ כֹּחַ לְכָל אָחָד וִאַחַד לָהסִתַּכַל בּוֹ,

Being that it is a smaller light, everyone is able to look at it, and perceive *emunah* through this contemplation.

ּ וְנִקְרָא בְּחִינַת עַיִ"ן, שֶׁנִּרְאָה לְעֵין כֹּל,

This characteristic of the "small light" is called the letter עי"ן because it is apparent to eyes (עי) of all. Since it is a type of emunah that is perceived by everyone, it is called עין, which means an eye.

ְּכְּמֶשֶׁל הַיָּרֶח, אָם שֶׁהוּא מָאוֹר קֶטֶן עֵינֵי הַכּּל מִסְתַּכְּלִים בּוֹ הֵיטַב, אֲבָל הַשָּׁבְשׁ בַּעֲבוּר שֶׁהוּא מָאוֹר גָּדוֹל לָכֵן אֵין הָעֵין יָכוֹל לְהָסְתַּכֵּל בּוֹ הֵיטַב, כִּי אָפְשָׁר שֶׁתְּסִמֵּא הָעֵינִים הַמִּסְתַּכְּלִים בּוֹ היטב.

This can be compared to the moon, for since its intensity of light is small, everyone can closely look at it. Yet, regarding the sun, which has a great light that is very intense, one is unable to gaze upon it with ease and would possibly become blind if he closely looked at it.

וְכֵן בְּאוֹר הַשַּׁבָּת, עַל שֶׁהוּא גָּדוֹל מְאוֹד עַל כֵּן אֵין הָאוּמוֹת וְהַמִּינִים יְכוֹלִים לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ

The same applies to the light of Shabbat, which is the light of

׳שְׂאוּ מָרוֹם צֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִּי בָּרָא אֵלֶּה׳, כִּי הוּא בְּבְחִינַת סְתוּמָה רֵק כִּנְקוּדָה שֶׁהוּא יוּ״ד וְסָתוּם, אֲבָל בְּחִינָה הַב׳ נִקְרָא ׳מָה׳, בְּאוֹת הַ״א, כִּי הוּא בְּהִתְפַשְּׁטוּת יוֹתֵר כַּנַּ״ל. וְהָרוֹשׁ (ח״א, כִּי הוּא בְּהֹתְפַשְּׁטוּת יוֹתֵר כַּנַּ״ל. וְהֵהוּ מֵה דָּאִיתַא בַּוֹהַר הַקַּדוֹשׁ (ח״א אּ:)

הוּא סָתוּם מֵעֵין כּל, אֲבֶל הָאוֹר הַקְּטָן בְּּחִינַת פֶּסַח, יְצִיאַת מִצְיַנִים, בַּעֲבוּר שֶׁהוּא הַמְּאוֹר הַקְּטָן עַל כֵּן גַּם הָאוֹמוֹת הִסְתַּכְּלוּ בִּוֹ וְנָפַל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד. וּבְחִינַת שַׁבָּת בִּוֹ וְנָפַל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד. וּבְחִינַת שַׁבָּת נִקּב, ׳מִי׳, כִּמַאֲמֵר הַכָּתוּב (ישעיה מ, כו)

Creation. Since this light is very great, the nations of the world and the heretics are not able to look at it. See Sanhedrin 58b, which explains that the nations of the world are prohibited from observing Shabbat.

כִּי אָם זַכֵּי הָרְאוּת, כָּל חַד וְחַד לְפוּם דַּרְגָּא דִילֵיה מִסְתַכָּל בּוֹ, כִי הוּא סָתוּם מֵעֵין כֹּל,

Only those who have a refined vision, each person according to his level, can gaze upon Shabbat. The Jewish people, who have a heightened sensitivity and refined spiritual perception, can properly contemplate the wonders of creation, each person according to his level, and attain *emunah* from its great light.

אֲבֶל הָאוֹר הַקָּטֶן בְּחִינֵת פֶּסַח, יְצִיאַת מִצְרַיִם, בַּעֲבוּר שֶׁהוּא הַפָּאוֹר הַקָּטֶן עַל כֵּן גַּם הָאוּמוֹת הָסְתַּכְלוּ בּוֹ וְנָפַל עֵלֵיהָם אֵימָתָה וַפַּחַד.

The smaller light is the attribute of Pesach, which commemorates the exodus from Egypt. Since this intensity of light is smaller, even the nations of the world looked at it, and became very frightened as they recognized Hashem's presence and involvement in the world.

Thinking about Creation is called מי, while thinking about yetziat Mitzrayim is called מה.

וּבְחִינַת שַׁבָּת נִקְרָא 'מִי', כְּמֵאֲמֵר הַכָּתוּב (ישעיה מ, כו) 'שַׂאוּ מַרוֹם עֵינֵיכָם וּרָאוּ מִי בַּרָא אֵלָה',

Shabbat is called מי ("who"), as it states (*Yeshayahu* 40:26) "Raise your eyes and see מי ברא אלה, Who created this." Therefore, thinking about creation is called מ"".

כִּי הוּא בִּבְחִינַת סְתוּמָה רַק כִּנְקוּדָה שֶׁהוּא יוּ״ד וְסֵתוּם,

יה has a מי" in it, the smallest and almost unnoticed letter, because **the contemplation of creation is like the small** יו"ד, **which is concealed** and many people can't perceive Hashem through the contemplation of creation.

אֲבָל בְּחִינָה הַב' נִקְרָא 'מָה', בְּאוֹת הַ"א, כִּי הוּא בִּהִתְפַשִּׁטוּת יוֹתֵר כַּנַ"ל.

However, the second approach is called $\[mu]$ (what), with a $\[mu]$, because it is more spread out. The letter $\[mu]$ has a roof and two feet, making it easier to perceive. This represents yetziat Mitzrayim, which is an emunah that is easier to grasp.

וְזֶהוּ מַה דְּאִיתָא בַּזּוֹהֵר הַקָּדוֹשׁ (ח״א א:) מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא, מְרַמֵּז לְב' בְּחִינוֹת הַנַּ״ל. אוֹר גָּדוֹל אֲפִילוּ בִּהְיוֹתוֹ נִתְפֶּרֵק בִּשְׁעַת נְסִיעָה. וְזֶהוּ שֶׁאָמֵר הַכָּתוּב ׳כִּי עַנַן ה׳ עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם׳, מְרַמֵּז עַל הַמָּאוֹר הַגַּדוֹל שָׁמָּאִיר בַּיּוֹם, אֲבַל לַאו כַּל אַדָם מַקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְצֵילָא, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְצֵילָא, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְבֵי בְּחִינוֹת הַנַּ״ל.
וּבַמִּשְׁבָּן הָיָה ב׳ בְּחִינוֹת הַנַּ״ל, וּמִי שָׁבְּי נָמִשְׁדְּ עַלִיוּ
שָׁרָאָה אָת הַמְּשַׁבּן נִמְשַׁדְּ עַלִיוּ

ד. בזוה"ק שם: בראשית, רבי אלעזר פתח, 'שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה' (ישעיה מ, כו), 'שאו מרום עיניכם' לאן אתר, לאתר דכל עיינין תליאן ליה, ומאן איהו פתח עינים. ותמן תנדעון, דהאי סתים עתיקא דקיימא לשאלה, 'ברא אלה', ומאן איהו, מ"י, ההוא דאקרי מקצה השמים לעילא, דכלא קיימא ברשותיה, ועל דקיימא לשאלה, ואיהו בארח סתים ולא אתגליא, אקרי מ"י, דהא לעילא לית תמן שאלה, והאי קצה השמים אקרי מ"י. ואית אחרא לתתא ואקרי מ"ה, מה בין האי להאי, אלא קדמאה סתימאה דאקרי מ"י קיימא לשאלה, כיון דשאל בר נש, ומפשפש לאסתכלא ולמנדע מדרגא לדרגא, עד סוף כל דרגין, כיון דמטי תמן, מ"ה, מה ידעת, מה אסתכלתא, מה פשפשתא, הא כלא סתים כדקדמיתא.

This is like that which is found in the holy Zohar (vol.1, 1b): "The upper side of heaven... is '"n, and the lower side of heaven... is "n"n, and the lower side of heaven... is "n"n..."

The Zohar is alluding to these two approaches, the two ways to recognize Hashem. The higher approach, which is contemplating Creation, is "n, concealed, and not everyone can perceive it. The lower approach, contemplating on yetziat Mitzrayim, symbolized by "n"n, is a notion that everyone can connect to and from which everyone can derive their emunah.

The Mishkan represented these two sources of emunah and influenced the Jewish people to think about these matters.

ובַמשַׁכַן הַיָה ב' בַּחִינוֹת הַנַ״ל,

The Mishkan possessed these two attributes.

וּמִי שֶׁרָאָה אֶת הַמִּשְׁכֶּן נִמְשַׁךְּ עָלֶיו אוֹר גָּדוֹל אַפִּילוּ בָּהִיוֹתוֹ נִתְפַּרָק בְּשָׁעַת נִסִיעַה.

A great light of emunah was drawn upon whoever saw the Mishkan, even when the it was dismantled at the time of travel. Since the Mishkan represented both emunah in Creation and emunah in yetziat Mitzrayim, those who merely looked at it were inspired to contemplate these matters and received the great spiritual light of emunah that emanates from them. This was even true if one saw the Mishkan in its dismantled state when the Jewish nation traveled to a new location.

ְּזֶהוּ שֶׁאָמֵר הַכֶּתוּב 'כִּי עֲנֵן ה' עֵל הַמִּשְׁכֶּן יוֹמֶם', מְרַמֵּז עַל הַמְּשׁוֹר הַגָּדוֹל שְׁמֵאִיר בִּיוֹם, אֲבָל לָאוּ כְּרַמֵז עַל הַמְּאוֹר הַגָּדוֹל שְׁמֵאִיר בִּיוֹם, אֲבָל לָאוּ כָּל אָדָם יָכוֹל לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם, בְּחִינַת שַׁבָּת כַּנַ״ל, וְהוּא נִקְרָא עָנָן שָׁהוּא בִּחִינַת כִּיפוּי וְסָתוּם כַּנַ״ל.

This is the meaning of the *pasuk* "Hashem's cloud was over the

אוֹרוֹת הָאֵלּוּ הָיוּ ׳לְצִינִי כָּל בֵּית יִשְׂרָאַל׳,
הַיְינוּ שָׁהַכּּל הְסְתַּכְּלוּ תְּמִיד בִּשְׁנֵי הַבְּחִינוֹת
הַנַּ״ל, וּבְכֹחַ הַהוּא הָלְכוּ ׳בְּכָל מַסְצֵיהֶם׳
בְּמָקוֹם נָחָשׁ שֶּׁרֶף וְעַקְרָב בַּמִּדְבָּר, וְלֹא
הִזִּיק לָהֶם שׁוּם דָּבֶר, בֵּיוָן שֶׁהָיָה בָּהֶם
קְרוּשָׁה גְּדוֹלָה וּדְבֵיקוּת בַּהְנִ״ה עַל יְדֵי
בחינוֹת הנ״ל.

יָכוֹל לְהִסְתַּבֵּל בּוֹ, וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם, בְּחִינַת שַׁבָּת כַּנַ״ל, וְהוּא נְקְרָא עָנָן שֶׁהוּא בְּחִינַת כִּיסוּי וְסָתוּם כַּנַ״ל. יְאָשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ׳ מְרַמֵּז לְבְחִינַת פֶּסַח שֶׁהוּא הַמָּאוֹר הַקְּטָן וְעֵינֵי כֹּל יְכוֹלִים לְהִסְתַּבֵּל בּוֹ, וְהוּא בְּגָלוּי כְּאֵשׁ שֶׁהוּא בְּגָלוּי, בְּחִינַת עַיִ״ן כַּנַּ״ל. וּב׳ בְּחִינוֹת

Mishkan by daytime..." "Daytime" refers to the great, intense light that illuminates the day which cannot be perceived by anyone. This is the notion of contemplating creation and Shabbat, which is called a "cloud" in the pasuk because it is concealed and not everyone can perceive it.

יְאֵשׁ תִּהְיָה לִיְלָה בּוֹ׳ מְרַמֵּז לְבְחִינַת פֶּסַח שֶׁהוּא הַמָּאוֹר הַקָּטָן וְעֵינֵי כֹּל יְכוֹלִים לְהְסְתַּכֵּל בּוֹ, והוא בגלוי כָאִשׁ שהוא בִּגלוּי, בחינת עי"ן כּנּ"ל.

The pasuk says "A fire was upon it [the Mishkan] at nighttime." This alludes to the contemplation of the smaller light of yetziat Mitzrayim and Pesach, which everyone is able to look at. It is called fire because, just as fire is revealed, this contemplation is revealed and everyone is able to acquire emunah from it. It is referred to as עי"ן, as we explained, because one can see this emunah with his עין, eyes. The night has a lower degree of light than the day. Therefore, the pillar of fire that illuminated the night, represented the less intense light of the emunah derived from yetziat Mitzrayim.

וּב׳ בִּחִינוֹת אוֹרוֹת הָאֵלוּ הָיוּ 'לְעֵינֵי כָּל בֵּית

יִשְׂרָאֵל׳, הַיְינוּ שֶׁהַכֹּל הִסְתַּכְּלוּ תָּמִיד בִּשְׁנֵי הַבַּחִינוֹת הַנַּ״ל,

These two approaches were כל ישראל, "before the eyes of the entire Jewish nation," because they were all constantly looking at [contemplating] these two matters. The Mishkan, which represented these two thoughts, influenced the Jewish nation to constantly consider how Hashem created the world ex nihilo, and also took us out of Egypt, which demonstrated that Hashem rules over the world and nature.

These contemplations sanctified the Jewish nation and protected them in the desert.

וּבְכֹחַ הַהוּא הָלְכוּ 'בְּכֶל מַסְעֵיהֶם' בְּמֶקוֹם נָחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרַב בַּמִּדְבָּר, וְלֹא הָזִּיק לְהָם שׁוּם דְּבָר, כֵּיוָן שֶׁהָיָה בָּהֶם קְדוּשָׁה גְּדוֹלָה וּדְבֵיקוּת בַּהֲוְיָ״ה על יִדִי בַּחִינוֹת הַנּ״ל.

With this strength of emunah gained from seeing the Mishkan, they traveled through בכל מסעיהם, "all of their journeys," in the desert inhabited by serpents, snakes, and scorpions, but were not harmed at all since they attained great sanctity and attachment to Hashem

וְזֶהוּ ׳נַיִּקְרָא אֶל מֹשֶה׳ א׳ זְעִירָא, פֵּירוּשׁ קרִיאָה הוּא עִנְיָן הַמְשָׁכָה וּדְבֵיקוּת, שֶׁנִמְשַׁךְּ וְנִרְבַּק אֶל מֹשֶה בְּחִינַת אַלֶ״ף זְעִירָא שֶׁמְּרַמֵּז עַל בְּחִינַת שַׁבָּת, שֶׁבְּאוֹת א׳ הַיָּה הַתְחַלָּת הַבְּרִיאָהיּ, וּבַעַבוּר שַׁעַל וְזֶהוּ מְרוּמָז בְּתֵיבַת ׳מַסְצֵיהָם׳, כִּי בְּחִינַת שַׁבָּת נִקְרָא מִי כַּנַ״ל, וְגַם נִקְרָא ם׳, וּבְחִינָה ב׳ בְּחִינַת כָּסַח נִקְרָא מָה, וְגַם נִקְרָא עַיִ״ן כַּנַ״ל, וּבִשְׁנֵי הַבְּחִינוֹת יֵשׁ אוֹתִיּוֹת מסעיהם׳.

ה. ראה עוד בתולדות יעקב יוסף ריש פרשת בראשית: ונודע כי אות א' הוא חכמה ומחשבה, כמ"ש בפסוק 'ואאלפך חכמה' (איוב לג, לג). ובזה יובן 'בראשית', ותרגומו בחכמה וכו' (ירושלמי), שהוא

as a result of attaining these beliefs. This is why the pasuk states that Hashem's cloud or a pillar of fire was upon the Mishkan throughout all of their travels, even when the mishkan was not physically assembled during the actual journey from one location to another location. Throughout their travels, whether they were encamped or were traveling, the Jewish nation received the great light of emunah through gazing upon the mishkan and contemplating the creation of the world and the exodus from Egypt.

וְזָהוּ מְרוּמָז בְּתֵיבַת 'מַסְעֵיהָם', כִּי בְּחִינַת שַׁבְּת נִקְרָא מִי כַּנַ״ל, וְגִם נִקְרָא ס', וּבְחִינָה ב' בְּחִינַת פֶּסַח נִקְרָא מָה, וְגַם נִקְרָא עִי״ן כַּנַ״ל, וּבִשְׁנֵי הַבְּחִינוֹת יֵשׁ אוֹתִיּוֹת 'מֵסְעֵיהָם'.

These two approaches are hinted to by the word מסעיהם, their travels, because the contemplation of Creation is called "מ, and o', as stated above. The second approach of contemplating Pesach, and the miracles of yetziat Mitzrayim, is called מסעיהם and ש'. All of these letters spell מסעיהם. Therefore, the word מסעיהם actually hints to the emunah

that one receives when contemplating the creation of the world, as well as the *emunah* that one receives when contemplating *yetziat Mitzrayim*.

Moshe contemplated creation and on yetziat Mitzrayim

ְוָזֶהוּ 'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה' א' זְעִירָא,

Therefore, the *pasuk* writes ויקרא אל ייקרא, "**He [Hashem] called Moshe,"** and יקרא **is written with a small** א'.

פֵּירוּשׁ קָרִיאָה הוּא עִנְיָן הַמְשָׁכָה וּדְבֵיקוּת, שֶׁנִּמְשַׁרְּ וְנִדְפַּק אֶל מֹשֶׁה בְּחִינַת אַלֶ״ף זְעִירָא שֶׁמָרַמֵּז עַל בְּחִינַת שַׁבָּת, שֶׁבְּאוֹת א' הָיָה הַתְחַלָת הַבָּרִיאָה,

"Calling" means to draw down and to have deveikut, connection. The pasuk is saying that Moshe became connected to the small א', which alludes to Shabbat and the concept of creation, since Creation began with the letter א'. (See Toldot Yaakov Yosef in his discourse for the beginning of Parashat Bereishit, where the concept of creation beginning with the letter א' is discussed.) און משה (זיקרא אל משה להשה), therefore, means that Moshe became

הַנְּשְׁמָע לַכֹּל וְנִתְגַּלָּה לְעֵין כֹּל כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּחִינַת פֶּסַח בְּקוֹל גָּדוֹל, וְלֹא בִּבְחִינַת הַכְנָעָה כְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, רַק בִּבְחִינַת גַּדְלוּת וְהִתְגַּלוּת. יְהִי רָצוֹן שֻׁיִתְגַּלֶּה אוֹר ה׳ לְעֵינֵי כֹּל, אֲמֵן כֵּן יִהִי רַצוֹן.

יְדֵי בְּחִינָה זוּ נִמְשַׁךְּ בְּחִינַת הַכְנָעָה', כְּמַאֲמֵר חֲזַ״ל (סנהדרין לה.) יַתּוּשׁ קַדְמָךְ בְּמַעֲשֵׁה בְּרֵאשִׁית', לָכֵן אוֹת א׳ הִיא קְטַנָּה. וְאַחַר כָּךְ ׳וַיְדַבֵּר ה׳ אֶל מֹשֶׁה׳ מְרַמֵּז לַבְּחִינָה הַב׳ שֵׁהוּא בְּהָתָגַּלוּת, בְּבִחִינַת דִּיבּוּר

אות א', בזה 'ברא אלהים את השמים', כי כל כ"ב אותיות הם לבושין זה לזה, כי א' נתלבשה תוך אות ב', כי ב' ב' אלפין, ג' הם ג' אלפין וכו'. כמו ששמעתי ממורי זלה"ה וכו'. וראשית הבריאה היה על ידי אות א' שהוא חכמה, וברא הכל על ידי חכמה, כמ"ש (תהלים קד, כד) 'כולם בחכמה יה על ידי אות א' שהוא חכמה, וברא הכל על ידי חכמה, כמ"ש (תהלים קד, כ"ב אותיות מן אל"ף עשית'. כי נתפשטו האותיות מלמעלה למטה, ובזה ברא כל הנבראים על ידי כ"ב אותיות מן אות ת' עד תי"ו, וכל הנברא על ידי אות שהוא קרוב להמאציל הוא יותר עליון, עד כי הנברא מן אות ת' שהוא אות אחרון, בריה זה הוא שפל בריה מכל הנבראים, כי אם שיקרב אדם עצמו להש"י, ויוכלל מן אות ת' לאות ש' בסוד תשר"ק, עד שיקורב אל אות א' ששם אלופו של עולם, וזש"ה 'מבטן שאול שוועתי אליך' וגו' (יונה ב, ג). הרי רוחניותו ית' בתוך אות א' ונתעטף בו, וברא אור מן אות א' והוא אור אצילות, ואחר כך נתעטף עם אות א' בתוך אות ב' וברא עולם הבריאה, כמ"ש בכנפי יונה יעו"ש. ואחר כך חזר ונתעטף עם אות ב' בתוך אות ג' וברא עולמות למטה מעולם הבריאה, עד שנתעטף באות ת' וברא עולמות תחתונות שנקרא מלכות שבמלכות.

- ו. ר"ל שעל ידי בחינת בריאת העולם נמשך בחינת הכנעה.
- ז. בגמ' שם: תנו רבנן אדם נברא בערב שבת, ומפני מה כו' שאם תזוח דעתו עליו אומר לו יתוש קדמר במעשה בראשית.

united with the holy light of Creation, represented by the letter \aleph' .

וּבַעֲבוּר שֶׁעֵל יְדֵי בְּחִינָה זוּ נִמְשַׁךְּ בְּחִינַת הַכְנָעָה, כְּמֵאֲמֵר חֲזַ"ל (סנהדרין לח.) יַתּוּשׁ קָדְמָךְ בִּמעשֹׁה בַּרָאשִׁית,

Due to this attribute of emunah that comes from connecting to the light of creation, the characteristic of humility is drawn down. This is like Chazal say (Sanhedrin 38a), "Adam was created on Friday [during the sixth day of Creation]. Why? If he becomes haughty he will be told 'Even the gnat preceded you in the order of creation."

can be used as a tool for instilling humility in people if they become haughty.

לכן אות א' היא קטנה.

Therefore, the letter \aleph' , which is the first letter of Creation, is small, denoting humility. The small letter \aleph' alludes to Moshe achieving this level of humility through connecting to the *emunah* of creation since creation began with the letter \aleph' .

וְאַחַר כֶּךְ 'וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה' מְרַמֵּז לַבְּחִינָה הַב' שֶׁהוּא בְּהַתְגֵּלוּת, בִּבְחִינַת דִּיבּוּר הַנִּשְׁמָע לַכֹּל וְנַתָגַלָּה לְעֵין כֹּל כִּמוֹ שֵׁהַיָּה בַּחִינַת פַּסִח בִּקוֹל גָדוֹל, וְלֹא בִּבְחִינַת הַכְנָעָה כְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, רק בּבחינת גדלוּת והתגלוּת.

Afterwards the pasuk says, 'וידבר ה' אל משה, "Hashem spoke to Moshe." This hints to the second approach. that Moshe meditated upon vetziat Mitzravim, which is revealed, and represented by the power of speech, which is heard by all and apparent to everyone. Such emunah is derived from a more apparent and easier to understand source, like the loud sound of Pesach and unlike the subtle and less apparent source of emunah that is **creation**. Rather, the second approach to attaining emunah is only through a great and revealed event. The order of the pasuk is "'And He called to Moshe and Hashem said to him..." The word ויקרא, "And He called," which has a small letter ℵ', represents the concept that Moshe achieved emunah through contemplating the

creation of the world. Afterward. expression וידבר ה' אליו. Hashem spoke to him," represents the concept that Moshe achieved emunah through contemplating vetziat The former source of Mitzravim. emunah is subtle and less apparent. Therefore, many people cannot derive emunah from contemplating creation of the universe. The second source of emunah is the open and revealed vetziat Mitzravim, which is more readily accessible to human perception. Moshe was attached to emunah through meditating upon both of these ideas.

> יְהִי רָצוֹן שֶׁיּתְגַּלֶּה אוֹר ה' לְעֵינֵי כֹּל, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

May Hashem's light become revealed before all. Amen, so may it be His will.

Summary: To attain emunah, one can contemplate on creation, which was created ex nihilo, or can meditate on yetziat Mitzrayim. The former represents Hashem's creation of all, while the latter demonstrates Hashem's dominion over all.

There is a great holiness in these contemplations, which sanctify the person who thinks about them and brings him to deveikut. Consequently, this holiness protects him from harm, as the Jewish nation was protected from snakes and scorpions in the desert when they contemplated these notions.

Shabbat, which commemorates the creation of the world, represents emunah gained from contemplation of creation, while Pesach represents emunah attained from contemplation of yetziat Mitzrayim.

The contemplation of creation is called "the great luminary" and the contemplation on yetziat Mitzrayim is called "the small luminary." The first source of emunah, the "great luminary," is difficult for many to perceive and can be blinding when one tries to focus upon it. Therefore, the Jewish nation is uniquely equipped to achieve emunah from contemplating creation, but the nations of the world have difficulty doing so. However, all people are able to look at the smaller light of yetziat Mitzrayim and recognize Hashem. Therefore, when the Jewish people left Mitzrayim, all nations trembled with fear. This demonstrated that they were able to attain this light and emunah.